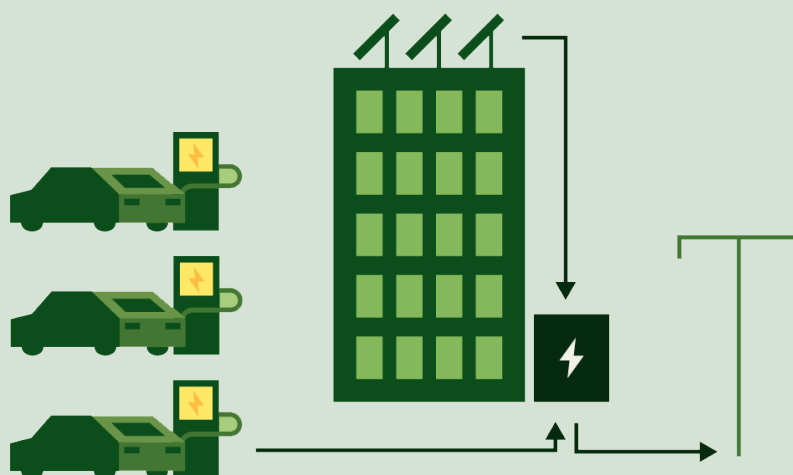

Flexbegrepp

A-Ö

AC-laddning

Vid AC-laddning omvandlar bilens inbyggda laddare (ombordladdaren) elnätets växelström (AC) till likström (DC) som bilens batteri kan lagra. För V2X behövs extra utrustning i bilen som kan omvandla strömmen tillbaka från likström till växelström när el ska skickas ut på nätet.

Aggregator

En aggregator är en aktör på elmarknaden som samlar flera flexibla resurser, till exempel elbils-laddning, batterier eller värmepumpar, och erbjuder dem tillsammans som flexibilitet. Genom aggregatorer kan även små kunder delta på stödtjänstmarknaden eller lokala flexmarknader och bidra till balans och effektivare användning av elnätet. Aggregator kallas också Flexibility Service Provider (FSP).

DC-laddning

Vid DC-laddning sker omvandlingen från elnätets växelström (AC) till likström (DC) i laddboxen. Den likström som levereras av laddboxen lagras i bilens batteri. För V2X skickas likström från batteriet till nätet via laddboxen, som omvandlar den till växelström.

Dubbelriktad laddning

Även kallat bidirektionell laddning. Avser tekniken att kunna skicka ström både till och från bilens batteri.

Effekt

Effekt beskriver hur mycket energi som en viss apparat använder eller producerar vid en given tidpunkt. Effekt mäts oftast i watt, kilowatt eller megawatt (W, kW, MW).

Effektbalans

Ett stabilt elnät måste alltid vara i balans. Det betyder att det vid ett visst tillfälle finns lika stort utbud som efterfrågan på el. För att åstadkomma effektbalans räcker det inte med att man under ett år producerar tillräckligt med el för att möta behovet. Det måste vid varje enskilt tillfälle finnas tillräckligt med el för att balansera användningen som varierar mycket över tid.

Effektbrist

Brist på effekt kan uppstå när det inte finns tillräckligt med elproduktion vid en viss tidpunkt för att möta behovet av el. Effektbristen kan uppstå lokalt eller inom ett större geografiskt område. Effektbrist kan leda till allvarliga konsekvenser, inklusive strömavbrott, spänningsfall och störningar i elnätet.

Effekttariff

Effekttariff är en prismodell som Energimarknadsinspektionen har beslutat ska införas av alla elnätsföretag senast 1 januari 2027. Modellen innebär att kunderna debiteras för den effekt de använder eller har tillgång till under en given tidsperiod. Syftet med effekttarifferna är att skapa motiv för kunden att sprida ut sin elanvändning till tider då belastningen på nätet är lägre. Då kan elnäten nyttjas mer effektivt och behovet av elnätsutbyggnad minskar.

Efterfrågeflexibilitet

Efterfrågeflexibilitet, även kallad förbrukningsflexibilitet, innebär att elkunder anpassar när de använder el efter tillgång, pris eller behov i elsystemet. Genom att flytta eller minska sin elanvändning vid rätt tillfälle kan elkunder avlasta elnätet och få ersättning för sin flexibilitet. Efterfrågeflexibilitet kan bjudas direkt på flexibilitets- eller stödtjänstmarknader eller via en aggregator.

Flexmarknad

En flexmarknad är en marknadsplats där flexibilitet köps och säljs för att stödja elsystemet. På en lokal flexmarknad kan kunder, producenter eller prosumenter erbjuda flexibilitet i det lokala elnätet för att hjälpa till att hantera kapacitetsbrist eller lokala flaskhalsar. Genom en flexmarknad kan lokala resurser användas mer effektivt och behovet av nätutbyggnad minska.

Flexresurs

En flexresurs är en last eller anläggning som kan användas för flexibilitet i elsystemet. Det kan till exempel vara elbilsladdning, värmepumpar, batterier, elpannor, fläktar, kylaggregaten eller flexibel elproduktion som vattenkraft, solkraft, kraftvärme eller vätgas. Flexresurser kan stängas av, skjutas upp eller regleras för att bidra till balans, kapacitet och stabilitet i elnätet.

Flextjänst

En flextjänst är en tjänst där en flexleverantör erbjuder sin möjlighet att ändra elförbrukning eller elproduktion när det behövs i elsystemet. Flextjänster kan användas för olika syften, till exempel för balansering av elproduktion och förbrukning, för att hantera kapacitetsbrist i elnätet eller för att jämma ut variationer över tid. Flextjänster handlas till exempel på lokala flexmarknader för att öka effektivitet och driftsäkerhet.

Kapacitetsbrist

Kapacitetsbrist innebär att elnätet inte kan överföra tillräckligt med effekt till elanvändare inom ett visst avgränsat område, vanligtvis mellan norra och södra Sverige. Det blir för trångt i elnätet. Då uppstår prisskillnader mellan de olika elområdena, där området med elunderskott får ett högre elpris. Långvarig kapacitetsbrist gör att företag inte kan expandera och planer för nya bostadsområden måste skjutas upp för att de inte kan kopplas in i det ansträngda nätet.

Smart laddning

Smart laddning innebär att elbilens laddning styrs och anpassas efter exempelvis elpris och belastning i elnätet. I fallet med V2H (Vehicle-to-Home) kan smart laddning också optimeras utifrån hushållets övriga elanvändning. I stället för att börja ladda direkt vid inkoppling optimeras laddningen i tid och effekt.

Tillgänglighetsprodukt

En tillgänglighetsprodukt är en flexprodukt som säljs på en flexmarknad och innebär att en flexleverantör får ersättning för att hålla sin flexibilitet tillgänglig, även om den inte aktiveras. Flexleverantören åtar sig att kunna ändra sin elförbrukning eller produktion under en angiven tidsperiod om behov uppstår. Ersättningen utgår för denna beredskap, medan separat ersättning betalas vid faktisk aktivering. Om flexprodukten aktiveras och flexresursen faktiskt ändrar sin förbrukning / produktion kallas den för aktiveringsprodukt.

V2H/V2B

Vehicle-to-Home/ Vehicle-to-Building, innebär att bilen kan mata el tillbaka till huset/byggnaden vid behov.

V2G

Vehicle-to-Grid, innebär att bilen kan leverera el tillbaka till elnätet baserat på behov i elsystemet.

V2V

Vehicle-to-Vehicle. Innebär att elbilar kan bistå med laddning till en annan elbil.

V2L

Vehicle-to-Load, avser användningen av bilens energi för att driva verktyg, som reservkraft eller som kraftkälla off-grid.

V2X

Vehicle-to-Everything är samlingsnamn för begreppen ovan.

Energikontor Norra Småland

Vi är en del av Region Jönköpings län. Vi är en regional motor och en pådrivande kraft för att göra vår del av världen klimatsmart och hållbar. Vår uppgift är att länet som helhet ska nå sina energi- och klimatmål. Det gör vi på flera sätt, brett och smalt, i olika typer av satsningar inom samverkan och utveckling. Syftet med vår existens är att förändra och förbättra samhället ur ett energi- och hållbarhetsperspektiv. Vi är alltid opartiska och vi har inget vinstintresse.

Kontakta oss:

E-post: energikontoret@rjl.se

Webb: rjl.se/energikontoret